

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

Ольга Поріцька

**ДУХОВНА КУЛЬТУРА УКРАЇНЦІВ:
НАРОДНА ДЕМОНОЛОГІЯ
У ЗАГАЛЬНОСЛОВ'ЯНСЬКОМУ
КОНТЕКСТІ (XIX – XX СТ.)**

Монографія

Київ
Видавництво Ліра-К
2017

УДК 398(477)"18/19"

П 590

Рецензенти:

В. В. Сінельнікова – кандидат історичних наук, доцент кафедри бандури та фольклору Київського національного університету культури і мистецтв;

В. О. Щербак – доктор історичних наук, професор кафедри історії України Київського університету імені Бориса Грінченка.

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету культури і мистецтв
протокол № 29 від 30 червня 2017 року*

Поріцька О. А.

П 590 Духовна культура українців: народна демонологія у загальнослов'янському контексті (XIX – XX ст.) : монографія / О. А. Поріцька. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 164 с.

ISBN 978-617-7507-50-4

Пропонована читачеві праця – одна з перших у вітчизняній етнології, яку присвячено питанням української народної демонології, що вивчається в контексті слов'янської міфології, а це дає можливість вийти дослідниці на компаративістичний рівень етнокультурних досліджень. Авторка досліджує принципи номінації міфологічних персонажів, приписувані їм функції та предикати, локалізацію тощо, здійснює їх класифікацію. Типологія міфологічних персонажів дозволила виявити їх просторове поширення, рівень збереженості уявлень про народну демологію в Україні та на теренах Славії. Робота побудована на великій джерельній базі, зібраній як попередніми генераціями українських та зарубіжних учених, так і на власних експедиційних матеріалах; використано архівні матеріали з України, Польщі, Росії. Монографія буде цікавою для етнологів, фольклористів, лінгвістів, культурологів та усіх, хто цікавиться народною духовною культурою.

УДК 398(477)"18/19"

ISBN 978-617-7507-50-4

© Поріцька О. А., 2017

© Видавництво Ліра-К, 2017

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	4
ПЕРЕДМОВА	5
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. Питання міфології та демонології у вітчизняній етнокультурології	14
РОЗДІЛ 2. Чоловічі міфологічні персонажі	25
2.1. Домашні міфологічні істоти	25
2.2. Демони природи. Лісові міфологічні персонажі	66
2.3. Демони природи. Водні міфологічні персонажі	84
РОЗДІЛ 3. Жіночі міфологічні персонажі	101
ВИСНОВКИ	141
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ	145
ІНДЕКС НАЗВ МІФОЛОГІЧНИХ ПЕРСОНАЖІВ	160